

ל ק ט

העלאת מחיר השומן בניירזילנד

מסיבת עליית מחירי החמאה והגבינה בשוקי העולם, העלתה מועצת החלב בניירזילנד את מחיר השומן בחלב המיועד לתעשיית החמאה מ-32 פאָני לפאונד ל-33.9 פאָני; ואת מחיר החלב לתעשיית גבינה מ-37 פאָני ל-39.9 פאָני לפאונד; וזהו המחיר הגבוה ביותר מאז שנת 1946.
הערה: מהחלב המשוק לתעשיית חמאה מקבלים היצרנים בחזרה כ-90% מהחלב הרזה. מהחלב הנשלח לתעשיית גבינה משתיירים רק מייגבינה שהיצרנים יכולים לקבלם חינם. מאחר ומעשרה ליטר חלב בערך מפיקים בממוצע פאונד אחד שומן. יוצא שהמחיר עבור חלב מלא המיועד לתעשיית גבינה מכניס כ-14 אגורות הליטר, פלוס מייגבינה.
הערה: הפאָני הניירזילנדי, ערכו 3.5 אגורה.

משק החלב באוסטרליה

גם באוסטרליה מתבלטת המגמה להגדיל מספר הפרות ליחידת משק וצמצום מספר המשקים שעוסקים בייצור חלב; לעומת זה בגידול בקר לבשר לא מתבלטים שינויים כאלה.
מספר הפרות החולבות באוסטרליה גדל משנת 1962 לשנת 1963 ב-40,000 והוא עומד כעת על 3,263,000 ראש. עדר הבקר לחלב מורכב בסוף שנת 1963 כדלקמן: 3,263,000 פרות, 897 אלף עגלות משנה ומעלה, 813 אלף עגלות עד שנה ו-103 אלף פרים, בס"ה 5,076,000 ראש בקר.
ייצור החלב עלה משנת 1962 ב-200 אלף ליטר והסתכם ב-6,735 מיליונים. התנובה השנתית הממוצעת ב-1963 נעה בגבולות 2100 ליטר לפרה.
63.2% מהחלב נועד לתעשיית חמאה, 8.7% — לתעשיית גבינה, 6% — לתוצרים שונים, ורק 22.1% לחלב ולשמנת, לסיפוק הצרכנים באוסטרליה.
ייצוא חמאה וגבינה לאנגליה פוחת הולך בהדרגה ואת מקומה של אנגליה תופסת יאפאן. לפי התחזית של מועצת החלב האוסטרלית, המרכות בידיה את כל הייצוא, תהיה יאפאן בשנת 1970 הקונה העיקרי של מוצרי החלב האוסטרליים.

ייצוא בקר דני לחלב לצ'כוסלובקיה

האיגוד לייצוא בקר דני לחלב „ברידניה“ חתם על הסכם לייצא לצ'כוסלובקיה 5000 ראש מהגזע הדני-האדום ו-750 ראש מהגזע הדני השחור-לבן.
העיסקה תצא לפועל בשנים 1965, 1966.

חוזה לגידול בקר דנית-תיילנדית

בשנת 1962 נחתם הסכם בין הממשלה הדנית והממשלה התיילנדית להקים חווה משותפת לגידול והשבחת הגזעים המקומיים בתיילנד. החווה נפתחה באופן רשמי בעת ביקורם של המלך והמלכה הדניים בתיילנד.

בחודש יולי הגיעו הבהמות הדניות הראשונות לבאנגקוק — 39 מבכירות ופר מהגזע האדום הדני; כן הובאו בשנת 1963, במשלוח נוסף, עוד 43 מבכירות ושני פרים.

הוקמה מחלבה שתוכל לספל ב-50,000 ליטר חלב ביום, שיספקו מהחווה ובעיקר מהבקר המקומי והתואים שבמשקי האיכרים התיילנדיים.

בשנים 1963 ו-1964 נתגלו הפרעות קשות בבריאות הבקר הדני הטהור; הבהמות חלו קשה בפירופלאזמה. בדו"ח אין מביאים מספרים מדויקים על האבידות, אולם, פרופ' ניימַן-סְאָרְנסון הביע בפני כותב השורות האלו, את דאגתו החמורה לעתיד הבקר הטהור המיובא מדנמרק.

היו גם קשיים רציניים בהתעברות בגלל התנאים האקלימיים. הוקמה יחידה מיוחדת להורעת הבקר הדני הטהור וכן משתמשים בזירמה קפואה להורעת הבקר המקומי שבסביבה.

מספר ראשי הבקר הדני הטהור, הכולל גם את צאצאי הייבוא, הגיע בסוף 1964 למאה שלושים ותשעה ראש, ורק 42 היו בהריון. היוצא מזה שמכלל 29 המבכירות שהובאו מדנמרק ומהצאצאים שנולדו במקום והגיעו לגיל ההזרעה התעברו כ-30% בס"ה. לפי הצעת ועדת מומחים שביקרה במקום, הוצע להגדיל את העדר ע"י הכנסת בקר מקומי מטיפוסי הזאב.

כותב שורות אלו נתבקש לחוות דעתו על עתיד הפיתוח, והציע להפסיק בינתיים את הייבוא ולהתרכז בהכלאת הבקר המקומי בפרים דניים. תנובת הפרות המקומיות אינה עולה על 2—3 ליטר ליום,

והן נראות דומות מאוד במבנה הגוף שלהן לבקר המקומי שבפיליפינים. התעורר אצלנו עניין מיוחד בתנובת החלב של הדניות הטהורות בארץ החדשה. בשנת 1962 לא סוכמו תוצאות בקורת, אם כי למעשה כאילו נתסיימה, וזה משום שהעובדים בחווה היו מאנשי המקום שאף פעם לא טיפלו בבקר גזעי ולא ידעו את תורת החליבה; הוחלט איפוא, לא לסכם ולא לפרסם את תוצאות הביקורת הזו.

בלאקטאציה השניה הושגה תנובת חלב של 3.388 ק"ג חלב עם 3.95% שומן ב־305 י"ח. בתקופה בת 365 ימי חליבה (רוב הפרות לא התעברו בזמן) הושגה התנובה של 3.860 ק"ג חלב עם 3.93% שומן. מחברי הדו"ח מציינים שאחוז השומן בחלב הפרות הדניות שבתילנד הוא ב־0.5% נמוך מזה שבדנמרק וכן פחותה תנובת החלב מחמת החום, המחלות, וצוות העובדים הבלתי מאומן; לא זו בלבד שהעובדים אינם מכירים את פעולת מכונת החליבה, הם גם לא חלבו פרה מעולם. הסטודנטים שעובדים ולומדים בחווה הוו, הם רובם אנשי עיר שרוצים ללמוד את המקצוע ולשרת כמדריכים. העובדים המצטיינים נשלחים להשתלמות נוספת בדנמרק על חשבון ממשלת דנמרק.

מה שראוי לציין הוא, שבינתיים משמשת המחלבה, שהוקמה בכספי ממשלת דנמרק, בעיקר לייצור חלב מאבקת חלב דנית וגיי תיילנדי (גיי זהו שומן פרות או תואים מקומיים). בסכמם את הדו"ח מביעים המחברים את תקוותם שבסופו של דבר יהיה הכרח להתמסר בעיקר להשבתת הבקר המקומי והזאבו המייבא מפאקיסטאן, מאחר והקשיים באיקלום הבקר המייבא הם גדולים מאוד (כמעט כמו בישראל בשנות העשרים והשלושים של המאה הזאת).

ייצור חמאה וגבינה בשנים 1962—63

לפי הנתונים של המיניסטריון לחקלאות בארה"ב פחת ייצור החמאה משנת 1962 לשנת 1963 ב־119 אלף טונות. לעומת זה יש לציין עליה בייצור הגבינה, ב־43,000 טונות. הייצור של חמאה הסתכם ב־4,899,000 טונות וייצור הגבינה ב־3,342,000 טונות.

ואלה הן הארצות העיקריות בייצור חמאה וגבינה (באלפי טונות):

הארץ	חמאה		גבינה	
	1962	1963	1962	1963
רוסיה	940	874	—	—
ארצות הברית	715	650	719	738
גרמניה המערבית	472	493	136	138
צרפת	297	336	431	470
נירזילנד	217	225	104	94
אוסטרליה	201	210	58	57
גרמניה המזרחית	160	165	42	42
קנדה	169	164	60	70
דנמרק	167	149	115	122
פינלנד	96	103	31	34
הולנד	102	94	224	211
שבדיה	92	85	55	56
בלגיה	88	83	28	30
פולניה	91	81	19	18
צ'כוסלובקיה	64	73	47	47
איטליה	68	65	452	445
אירלנד	62	61	8	10
הממלכה המאוחדת	71	54	114	107
ברזיליה	52	51	68	63
ארגנטינה	50	50	130	129
אפריקה הדרומית	46	43	15	14
אוסטריה	40	40	29	31
שווייץ	34	34	68	70

א. שמאראנג